

F. t. l. om forældremyndighed og samvær

20. juni 1985, der trådte i kraft den 1. januar 1986, jf. Folketingstidende 1984-85, Tillæg A, sp. 563-604, blev der gennemført en samlet revision af myndighedslovens kapitel 2 om forældremyndighed og samvær, der bl.a. om den væsentligste ændring indear indførelse af en adgang for forældre, der ikke er gift med hinanden, og forældre, der bliver separeret eller skilt, til at aftale fælles forældremyndighed.

Endelig bemærkes, at de gældende regler i myndighedsloven om forældremyndighed og samvær m.v. er optrykt som et bilag til lovforslaget. Her gengives også de regler i retsplejeloven, ægteskabsloven og loven om registreret partnerskab, der foreslås ændret.

2. Fælles forældremyndighed

2.1. Ugifte forældre

Efter den gældende regel i myndighedslovens § 8, stk. 1, har forældre, der er gift med hinanden ved barnets fødsel eller senere indgår ægteskab, fælles forældremyndighed. Er forældre ikke gift med hinanden, har moderen efter § 8, stk. 2, forældremyndigheden alene, men forældrene kan med statsamtets godkendelse aftale, at de skal have fælles forældremyndighed, jf. myndighedslovens § 9.

Forældremyndighedsudvalget har overvejet, om den legale forældremyndighedsordning skal udvides, således at også forældre, der ikke er gift med hinanden, automatisk har fælles forældremyndighed fra barnets fødsel.

Børn født af ugifte forældre udgør i dag næsten halvdelen af alle nyfødte eller godt 30.000 årligt, hvoraf ca. 90 pct. bor sammen med begge forældre. Aftale om fælles forældremyndighed indgås i dag af 40-50 pct. af de ugifte forældre i forbindelse med barnets fødsel.

Udvalget er på den baggrund meget positiv over for at give *reelt samboende forældre med en vis stabilitet i forholdet* automatisk fælles forældremyndighed fra barnets fødsel. Den tilbageholdenhed, der kan være med at lovgive om retsvirkningerne af samlivsforhold og i stedet henvise parterne til at indgå ægteskab, bør efter udvalgets opfattelse ikke være afgørende i denne situation, hvor hensynet til, hvad der er bedst for barnet, vejer tungest.

Derimod finder udvalget det ikke hensigtsmæssigt at inddrage forældre, der *ikke* ved barnets fødsel har så tætte indbyrdes relationer, at de *bor fast sammen*, under en ordning, der giver automatisk fælles forældremyndighed. Baggrunden herfor er bl.a., at disse forældre ikke har noget faktisk fællesskab, der kan danne grundlag for lovregulering. Omkring 3.000

børn fødes hvert år af mødre, der ikke bor sammen med barnets far.

Da samboforhold ikke er registreret, kan gruppen af samboende forældre imidlertid ikke afgrænses i forhold til gruppen af enlige forældre. Udvalget finder ikke, at fælles folkeregisteradresse er velegnet til at foretage en sådan afgrænsning, idet en del reelt samboende forældre ud fra en række forskelligartede motiver og hensyn formelt vælger at have hver sin adresse. Endvidere anfører udvalget, at der ved anvendelse af folkeregisteradressen som afgørende for, om der er fælles forældremyndighed, er mulighed for at ændre adresse i folkeregisteret op til barnets fødsel og dermed ensidigt gennemtvinge et formelt fællesskab, der ikke er realiteter bag. Hertil kommer, at fælles forældremyndighed forudsætter, at faderskabet ligger fast. Udvalget afstår på denne baggrund fra at foreslå en ændring af den gældende ordning.

Udvalget finder dog, at spørgsmålet om automatisk fælles forældremyndighed for ugifte samboende kan tages op i forbindelse med en eventuel ændring af faderskabsreglerne, der for tiden overvejes i Justitsministeriets Børnelovsudvalg. Forud for Børnelovsudvalgets nedsættelse har der således været fremsat tanker om en ny regel, hvorefter faderskabet anses for fastslået ved, at forældrene erklærer, at barnet er deres fælles barn, og at de har boet sammen i en vis periode. Automatisk fælles forældremyndighed kunne herefter knyttes som retsvirkning til denne erklæring.

Om udvalgets overvejelser henvises til betænkningens s. 78-84.

Forældremyndighedsudvalget foreslår dog, at ugifte forældres adgang til at aftale fælles forældremyndighed forenkles, således at den gældende ordning, hvorefter en aftale om fælles forældremyndighed skal godkendes af statsamtet, erstattes af en anmeldelsesordning, som samtidig eventuelt knyttes sammen med den ugifte faders anerkendelse af faderskabet. Der henvises herom til pkt. 3.3.

Om udvalgets forslag til ændringer i retstilstanden for den ugifte fader, der ikke har del i forældremyndigheden, henvises til pkt. 3.1.

Forældremyndighedsudvalget har endvidere i overensstemmelse med kommissoriet vurderet, om de gældende og foreslåede regler om ugifte forældres forældremyndighed er i overensstemmelse med FN's Konvention om Barnets Rettigheder, herunder særligt konventionens artikel 18. Udvalget finder, at det med stor sikkerhed kan udelukkes, at de gældende danske regler skulle være konventionsstridige, jf. betænkningen s. 84-85.